

Kursplan

för kurs på avancerad nivå

Svenska som andraspråk, magisterkurs

Swedish for Second Language Teaching, Magister's Course

30.0 Högskolepoäng

30.0 ECTS credits

Kurskod: NS8001
Gäller från: HT 2010
Fastställt: 2007-03-21
Ändrad: 2010-06-02
Institution Institutionen för svenska och flerspråkighet

Ämne Svenska som andra språk

Beslut

Denna kursplan är fastställd av styrelsen vid Institutionen för nordiska språk, Stockholms universitet, 2007-03-21, reviderad 2007-12-12, 2008-05-14, 2008-11-05, 2009-06-03 och 2010-06-02.

Förkunskapskrav och andra villkor för tillträde till kursen

Högskolestudier om 120 hp i avslutade kurser, varav 90 hp i svenska som andraspråk, eller motsvarande. Engelska B.

Kursens uppläggning

Provkod	Benämning	Högskolepoäng
EXAM	Examensarbete	15
ANDR	Andraspråksforskning	15
FILO	Filologi	15
FONO	Fonologi	7.5
MORF	Morfologi	15
PSYK	Psykolingvistik	15
SAMT	Samtalsanalys	15
SEMA	Semantik	15
SKRI	Skrivforskning	15
SOCL	Sociolingvistik	15
SPFÖ	Språkförändring	15
SYNT	Syntax	15
TEXT	Textanalys	15

Kursens innehåll

Kursen behandlar svenska språket ur ett andraspråksperspektiv. Den syftar till att studenterna ska utveckla dels kunskap och förståelse inom valfri deldisciplin inom ämnet, dels kvalificerad färdighet och förmåga att arbeta vetenskapligt. Dessa kunskaper och färdigheter är användbara för människor som i sin yrkesutövning möter personer med svenska som andraspråk, speciellt inom skola och utbildning men också inom andra samhälleliga förvaltningar och organisationer.

Kursen består av två delkurser:

1. Examensarbete, 15 hp.

Seminarier och uppsats inom ämnesområdet. Ämnet för uppsatsen väljs i samråd med examinator. Uppsatsen kan ha koppling till en praktikplats.

2. En valfri delkurs inom ämnesområdet, 15 hp. Alla delkurser består av en gemensam del som omfattar ungefär halva kursen och en individuellt utformad del bestående av dels ytterligare litteraturstudium, dels en självständig skriftlig uppgift. Den individuella delen kan med fördel anknytas till uppsatsarbetet men ska redovisas som en självständig skriftlig uppgift.

Valbara kurser:

Andraspråksforskning, se separat kursplan.

Filologi

Delkursen omfattar studier av olika teorier och metoder samt problem inom texttolkning och textutgivning. Vidare innehåller kursen övningar med olika typer av textutgåvor och även viss träning att läsa äldre nordiska handstilar. Kursen innehåller även en genomgång av verktyg som man behöver använda för datering och proveniensbestämning.

Fonologi

Delkursen ger en inledning till modern allmän fonologisk teori och träning i fonologisk problemlösning. Kursen tar särskilt upp viktiga fonologiska frågeställningar i de nordiska språken, vilket innebär ett visst fokus på prosodiska förhållanden.

Morfologi

Kursen behandlar aktuella frågeställningar inom morfologisk teori, såsom representation, betydelse och produktivitet. Ämnesområden som diskuteras särskilt är morfologisk klassificering (i böjningsparadigm), ordbildning (konkatenativ och prosodisk) och därtill ett särskilt moment om genus.

Psykolingvistik

Kursen behandlar språket som ett fönster mot hjärnan. Utifrån detta perspektiv behandlas sådana aspekter som språktillägnande, språkperception, språkproduktion, språkförståelse och språkförlust. Den tar upp teorier och metoder samt empirisk forskning inom de olika områdena av ämnet.

Samtalsanalys

Kursen innehåller en översikt över de teoretiska grundvalarna för samtalsanalysen samt de metodiska verktygen som används inom forskningsfältet. Kursen tar också upp en del av de empiriska undersökningar som gjorts under senare år, framförallt i Sverige. I kursen ingår också viss övning i praktisk inspelning, transkription och analys.

Semantik, se separat kursplan.

Skrivforskning, se separat kursplan.

Sociolingvistik, se separat kursplan.

Språkförändring, se separat kursplan.

Syntax

Delkursen ger översikter till några aktuella syntaktiska teorier, inklusive jämförelser dem emellan. Analyser och fallstudier presenteras, dels som exempel på olika teories tillämpning, dels som fördjupning av kunskaperna om de nordiska språkens syntax.

Textanalys, se separat kursplan.

Förväntade studieresultat

Efter avslutad kurs kan studenten dokumentera

- kunskap om och förståelse för ämnesområdet, inkluderande såväl centrala forskningsresultat som de teoribildningar och metoder som dessa bygger på.
- förmåga att självständigt identifiera och formulera för ämnesområdet relevanta frågeställningar, att med medvetenhet om teori och metod samla in, analysera, strukturera och värdera material som belyser formulerade frågeställningar samt att muntligt och skriftligt presentera detta arbete.
- förmåga att diskutera och värdera egna och andras forskningsresultat och placera dem i ett större empiriskt och teoretiskt sammanhang.
- förmåga att självständigt planera och genomföra uppgifter inom givna tidsramar.
- förmåga att följa gällande forskningsetiska normer.

Undervisning

Undervisning ges i mån av resurser. Undervisning ges på examensarbetet samt oftast på en av de valbara delkurserna. Beslut om undervisningens närmare uppläggning för varje delkurs och om den undervisning som ska vara obligatorisk fattas av institutionsstyrelsen.

Kunskapskontroll och examination

a. Examensarbetet examineras genom obligatorisk närvaro vid seminarier, framläggning av uppsats och opposition. På de valbara delkurserna förekommer följande examinationsformer: inlämningsuppgifter med muntlig genomgång, skriftlig hemtentamen med muntlig genomgång, muntlig sluttentamen.

b. Betygsättning sker enligt sjugradig målrelaterad betygsskala:

A = Utmärkt
B = Mycket bra
C = Bra
D = Tillfredsställande
E = Tillräckligt
Fx = Otillräckligt
F = Helt otillräckligt

c. Kursens betygsriterier delas ut vid kursstart. Som betyg på helkurs ges ett medelvärde av betygen på de båda delkurserna. Ger detta medelvärde inte utslag, väger betyget på examensarbetet tyngre.

d. För att få slutbetyg på hela kursen krävs lägst betyg E på båda delkurserna.

e. Vid underkännande gäller att studerande som fått betyget Fx eller F på ett prov har rätt att genomgå fyra ytterligare prov så länge kursen ges för att uppnå lägst betyget E. Studerande som fått lägst betyget E på prov får inte genomgå förnyat prov för högre betyg.

Studerande som fått betyget Fx eller F på prov två gånger av en och samma examinator har rätt att få en annan examinator utsedd för att bestämma betyg på provet, om inte särskilda skäl talar emot det. Framställan härom ska göras till institutionsstyrelsen.

Övergångsbestämmelser

När kursen inte längre ges eller kursinnehållet väsentligen ändrats har studenten rätt att en gång per termin under en treterminersperiod examineras enligt denna kursplan. Dock gäller fortfarande begränsningarna enligt punkt e ovan. För överenskommelser med det tidigare kurssystemet hänvisas till institutionens studievägledare.

Begränsningar

Kursen får inte tillgodoräknas i examen samtidigt med sådan inom eller utom landet genomgången och godkänd kurs, vars innehåll helt eller delvis överensstämmer med innehållet i kursen.

Övrigt

Kursen kan ingå i Masterprogram i svenska.

Kurslitteratur

Med reservation för ev. ändringar p.g.a. utgången litteratur e.d.

Andraspråksforskning, se separat kursplan.

Filologi, avser gemensam del om 7,5 hp

Carlquist, Jonas. 1997. Birgittauppenbarelserna i Cod. Holm. A 54 - deras användning och deras ställning i texttraditionen. I: Studier i svensk språkhistoria 4. Red. Patrik Åström. Stockholm. MINS 44.

Carlquist, Jonas. 2001. Handskriften som historiskt vittne. Runica & Mediaevalia. Stockholm.

Clanchy, M.T. 1993. From memory to written record: England 1066-1307. Oxford.

Den filologiske vitenskap. 1990. Red. Odd Einar Haugen & Einar Thomassen. Oslo.

- Haugen, Odd Einar. 2000. Fem argument mot filologien. I: Den fornnordiska texten i filologisk och litteraturvetenskaplig belysning. Gothenburg Old Norse Studies 2. Göteborg (s. 17-26).
- Johansson, Karl G. 1997. Studier i Codex Wormianus. Skrifttradition och avskriftsverksamhet vid ett isländsk skriptorium under 1300-talet. Nordistica Gothoburgensia 20. Göteborg.
- Kalinke, Marianne. 1994. Maríu saga og Önnu. I: Arkiv för nordisk filologi 109. Lund (s. 43-99).
- McGann, Jerome J. 1996. A Critique of Modern Textual Criticism. University of Chicago Press. Chicago.
- Nichols, Stephan G. 1990. Introduction: philology in a manuscript culture. I: Speculum 65. Cambridge, Mass.
- Ore, Espen S. 1999. Elektronisk publicering: forskjellige utgaveformer og forholdet til grunntekst(er) og endelig(e) tekst(er). I: Vid texternas vägskaäl. Red. Lars Burman & Barbro Ståhle-Sjönell. Stockholm.
- Ridderstad, Per S. 1991. Ser alla exemplar av en tryckt bok likadana ut? I: Textkritik: teori och praktik vid edering. Red. Barbro Ståhle-Sjönell. Stockholm.
- Saenger, Paul. 1991. The Separation of words and the Physiology of reading. I: Viator 13. Berkeley, Calif. (s. 366-414).
- Svedjedal, Johan. 1999. Åter till bastexten. I: Vid texternas vägskaäl. Red. Lars Burman & Barbro Ståhle-Sjönell. Stockholm.
- Söderberg, Barbro & Larsson, Inger. 1993. Nordisk medeltidsliteracy i ett diglossiskt och digrafiskt perspektiv. Stockholm. MINS 39.
- Wollin, Lars. 1992. Herr abboten och hans bröder. Ett censurfall i Vadstena - med filologiska implikationer, I: Språk & stil 2. Uppsala (s. 113-146).

Utgåvor:

Tre olika utgåvor, en fornsvensk, en fornvästnordisk och en nysvensk, väljs i samråd med examinator för diskussion om utgivningsstrategier och terminologi.

Fonologi, avser gemensam del om 7,5 hp

Bruce, Gösta. 1993. On Swedish lexical stress patterns. PHONUM 2, 41-50. Umeå. (10 s.)

Bruce, Gösta. Components of a prosodic typology of Swedish. I Riad & Gussenhoven (red.) Tones and Tunes I: Typological Studies in Word and Sentence Prosody, 113-146. (34 s.)

Eliasson, Stig. 1985. Stress alternations and vowel length: new evidence for an underlying nine-vowel system in Swedish. Nordic journal of linguistics 8. (10 s.)

Gussenhoven, Carlos & Haike Jacobs. 2005 (2a upplagan). Understanding phonology. Arnold, London. (ca 180 s. i samråd med läraren)

Hansson, Petra. 2001. Constraints on prosodic phrasing in spontaneous speech (pdf version). Working Papers 48, Department of Linguistics and Phonetics, Lund University, 87-100.
<http://www.ling.lu.se/disseminations/pdf/48/Hansson.pdf>. (14 s.)

Helgason, Pétur & Catherine Ringen. 2008. Voicing and aspiration in Swedish stops. Journal of Phonetics 36, 607-628. (22 s.)

Hyman, Larry. 2007. Kuki-Thaadow: An African Tone System in Southeast Asia. UC Berkeley Phonology Lab Annual Report.
http://linguistics.berkeley.edu/phonlab/annual_report/documents/2007/Hyman_KT_Tone_PL_Annual.pdf (19 s.)

Kager, René. 1999. Optimality theory. CUP (Cambridge textbooks in linguistics) (kap 1-3, ca 130 s.)

- Kristoffersen, Gjert. 1992. Kvantitet i norsk. *Norsk lingvistisk tidsskrift* 10, 187–208. (22 s.)
- Kristoffersen, Gjert. 2008. Level stress in North Germanic. *Journal of Germanic Linguistics* 20, 87–157. (71 s.)
- Myrberg, Sara. 2010. *The Intonational Phonology of Stockholm Swedish*. Acta Universitatis Stockholmiensis. Stockholm Studies in Scandinavian Philology. New Series 53. Stockholm. (160 s.)
- Nyström, Gunnar. 1991. Om jämviktsaccent och accent 2 i svenska mål, särskilt dalmål. *Danske folkemål* 33. (ca 15 s.)
- Riad, Tomas. 2006. Scandinavian accent typology. In: Åke Viberg (ed.) Special issue on Swedish. *Sprachtypologie und Universalienforschung (STUF)* 59.1, 36–55.
<http://www.nordiska.su.se/content/1/c6/01/60/51/RiadStuf2006.pdf> (20 s.)
- Riad, Tomas. 2010ms. Retroflekering. ms. SU. Tillgängligt via kursplattformen. (15 s.)
- Riad, Tomas. 2010ms. Prosodi i svenskans ordbildning. Tillgängligt via kursplattformen eller hemsidan. (200 s.)
- Riad, Tomas. 2005 Balans och harmoni i älvdalsmål. I: Nyström, Gunnar (ed.) *Proceedings från Första konferensen om älvdalska. Älvdalen juni 2004*. Uppsala universitet. (14 s.)
- Roll, Mikael. 2009. Lexical pitch accents and morphology: ERPs of Swedish word processing. [inskickad till tidskrift] (publicerad som Paper IV i Roll, Mikael. 2009. *The Neurophysiology of Grammatical Constraints*, Lunds universitet). (23 s.)

Morfologi, avser gemensam del om 7,5 hp

- Bybee, Joan. 1995. Regular Morphology and the Lexicon. *Language and Cognitive Processes*, 10 (5). S. 425-455.
- Elert, Claes-Christian. 1973. Avledning med förstavelserna be- och för- i svenskan. *Ljud och ord* 2. S. 82–103. Umeå.
- Enger, Hans-Olav. 1996. Ledformer og telja-klassen. *Norsk Lingvistisk Tidsskrift* 14. S. 143–169.
- Enger, Hans-Olav. 1998. *The classification of strong verbs in Norwegian with special reference to the Oslo dialect*. (Acta Humaniora 26), Oslo: Universitetsforlaget.
- Enger, Hans-Olav. 2004. On the relation between gender and declension. *Studies in language* 28.1. S. 51–82.
- Golston, Chris & Richard Wiese. 1998. The structure of the German root. I: Kehrein, Wolfgang & Richard Wiese (eds.) *Phonology and Morphology of the Germanic Languages*. (Linguistische Arbeiten 386) Tübingen: Niemeyer. S. 165–185.
- Haspelmath, Martin. 2002. *Understanding morphology*. Arnold.
- Hellberg, Staffan. 1985. "They never come back" On unproductive rules and allomorphs. *Studia Linguistica* 39:2. S. 130–142.
- Janda, Laura. 2000. From number to gender, from dual to virile. Bridging cognitive categories. In Contini-Morava, Ellen (ed.) *Between grammar and lexicon*. John Benjamins.
- Jansson, Valter. 1948. Uppkomsten av tredje konjugationen. *Nysvenska studier* 27. S. 113-132.
- Josefsson, Gunlög. 1997. *On the principles of word formation in Swedish*. (Lundastudier i nordisk språkvetenskap. A51.) Lund: Lund University Press.
- Josefsson, Gunlög. 2001. The meaning of lexical classes. *Nordic Journal of Linguistics* 24. S. 218–231.

- Klaus-Michael Koepcke & Zubin, David. 2003. Metonymic pathways to neuter-gender human nominals in German. I: Panther, Klaus-Uwe (red.) Metonymy and pragmatic inferencing. John Benjamins.
- Linell, Per. 1972. Remarks on Swedish Morphology. I: RUUL 1, Inst. för lingvistik, Uppsala.
- Loman, Bengt. 1962. Verbalsubstantiv på -ning och -ande i nusvenskt riksspråk. Meijerbergs arkiv för svensk ordforskning 11. S. 1 □ 30. (äv. i Nutidssvenska, utg. av C.-E. Thors)
- Niemi, Sinikka. 2002. Schemas and Competing Paradigms in Swedish plural formation. *Brain and Language* 81. S. 464 □ 472.
- Plag, Ingo. 1999. Morphological Productivity. Structural constraints in English derivation. (Topics in English Linguistics 28). Berlin: Mouton. (i urval)
- Riad, Tomas. 1999. "Allting ryms i varje frö". Om suffixet -(i)sk. *Språk och stil* 9. S. 1 □ 36.
- Riad, Tomas. 2002. Svensk smeknamnsfonologi. *Studia Anthroponymica Scandinavica* 20. S. 51 □ 98.
- Söderbergh, Ragnhild. 1964. Suffixet mässig i svenskan. En historisk-semantisk ordbildningsstudie. Stockholm: Almqvist & Wiksell.
- Teleman, Ulf, Staffan Hellberg & Erik Andersson. 1999. Svenska Akademiens Grammatik (SAG). Norstedts, Stockholm. (vol 2, Ord, avsnitten om böjning och avledning)
- Vannebo, Kjell Ivar. 1970. Om genusmorfemer i norsk bokmål. *Maal og Minne*. S. 172 □ 188.
- Psykolingvistik, avser gemensam del om 7,5 hp
- Damasio, Antonio. 2004. Descartes misstag. *Natur och Kultur*. (326 s.)
- Linell, Per. 2007. Dialogicality in languages, minds, and brains: is there a convergence between dialogism and neuro-biology? In: Nigel Love (ed.) *Language Science*. 29 (2007). 605 □ 620.
- Teleman, Ulf (red.). 1983. *Tal och tanke*. Lund: Liber. (213 s.)
- Traxler, Matthew & Gernsbacher, Morton (eds.). 2006. *Handbook of Psycholinguistics*. Academic Press. (1196 s.) (Cirka 700 sidor läses i urval och i samråd mellan studenter och examinator.)
- Samtalsanalys, avser gemensam del om 7,5 hp
- Adelswärd, Viveka. 1995. Institutionella samtal □ struktur, moral och rationalitet. Några synpunkter på värdet av samtalsanalys för att studera mötet mellan experter och lekmän. I: *Folkmålsstudier* 36. S. 109 □ 137. (Stencil, säljs på institutionen.) (28 s.)
- Asmuß, Birte & Steensig, Jakob (red.) 2003. *Samtalen på arbejde. Konversationsanalyse og kompetenceudvikling*. Frederiksberg: Samfundslitteratur. Introduktionen. S. 9 □ 31. (22 s.)
- Eriksson, Mats. 1997. Ungdomars berättande. En studie i struktur och interaktion. (Skrifter utgivna av institutionen för nordiska språk vid Uppsala universitet. 43.) Uppsala: Institutionen för nordiska språk. Valda delar.
- Grice, H. P. 1999. Logic and conversation. I: A. Jaworski & N. Coupland, *The discourse reader*. London & New York: Routledge. S. 76 □ 88. (12 s.)
- Kahlin, Linda. 2008. Sociala kategoriseringar i samspel : hur kön, etnicitet och generation konstitueras i ungdomars samtal. Stockholm : Acta Universitatis Stockholmiensis. Valda delar.
- Kitzinger, Celia. 2002. Doing feminist conversation analysis. I: McIlvenny, Paul (red.) *Talking Gender and Sexuality*. Amsterdam, Philadelphia: John Benjamins. S. 49 □ 77. (28 s.)
- Landqvist, Håkan. 2001. Råd och ruelle. Moral och samtalsstrategier i Giftinformationscentralens

telefonrådgivning. Uppsala: Institutionen för nordiska språk. Valda delar.

Linell, Per. 1998. *Approaching Dialogue. Talk, interaction and contexts in dialogical perspectives*. Philadelphia: Amsterdam: John Benjamins Publishing. Kap. 2□3. S. 17□64. (46 s.)

Londen, Anne-Marie 1995. *Samtalsforskning: en introduktion*. *Folkmålsstudier*. 36. S.11□52. (41 s.)

Schegloff, Emanuel A. & Sacks, Harvey. 1973. *Opening up closings*. I: A. Jaworski & N. Coupland, *The discourse reader*. London & New York: Routledge. S. 263□274. eller i: *Semiotica*, VIII, 4 (1973). S. 289□327. (11 s.)

Sundberg, Gunlög. 2004. *Asymmetrier och samförstånd i rekryteringssamtal med andraspråkstalare*. Stockholm: Almqvist & Wiksell International.

Tarber, Christel. 2003. *Vejledende eller ledende? Idealer og praksis i professionell rådgivning*. I: *Samtalen på arbejde. Konversationsanalyse og kompetenceudvikling*, red. B. Asmuß & J. Steensig. Frederiksberg: Samfundslitteratur. S. 248□269.

ten Have, Paul. 2007. 2 uppl. *Doing conversation analysis*. London: SAGE. Kap. 1□3, 5-7, 9 (132 s.)

Thornborrow, Joanna. 2002. *Power talk: Language and interaction in institutional discourse*. Harlow: Longman. Inledningen + en studie i samråd med läraren.

En artikel med empirisk CA-studie ur någon internationell tidskrift.

(ca. 750 s.)

Semantik, se separat kursplan.

Skrivforskning, se separat kursplan.

Sociolingvistik, se separat kursplan.

Språkförändring, se separat kursplan.

Syntax, avser gemensam del om 7,5 hp

Bjerre, Tavs, Eva, Engels, Jørgensen, Henrik & Vikner, Sten. 2008. *Points of convergence between functional and formal approaches to syntactic analysis*. *Working papers in Scandinavian syntax* 82. S 131-166 [36 s].

Engdahl, Elisabet. 2006. *Semantic and syntactic patterns in Swedish passives*. I: B. Lyngfelt & T. Solstad (eds): *Demoting the Agent. Passive, middle and other voice phenomena*. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins publishing company. S 21-45 [25 s].

Fried, Mirjam & Östman, Jan-Ola. 2004. *Construction grammar. A thumbnail sketch*. I: M. Fried & J.-O. Östman (eds): *Construction grammar in a cross-language perspective*. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins publishing company. S 11-86 [76 s]

Jaeggli, Osvaldo A. 1986. *Passive*. *Linguistic Inquiry* 17:4. S 587-622. [36 s].

Linell, Per. 2005. *En dialogisk grammatik?* I: J. Anward & B. Nordberg (red.): *Samtal och grammatik. Studier i svenskt samtalsspråk*. Lund: Studentlitteratur. S 231-328 [98 s].

Linell, Per & Norén, Kerstin. 2009. □Vågar vågar ni väl men□□ □ en reaktiv konstruktion i svenskan. *Språk och stil* 19, ny följd. S 72-104 [33 s].

Lyngfelt, Benjamin. 2002. *Kontroll i svenskan. Den optimala tolkningen av infinitivers tankeobjekt*. (Nordistica Gothoburgensia 25.) Akademisk avhandling. Göteborg: Institutionen för svenska språket, Göteborgs universitet. Kap 13 [25 s].

Newmeyer, Frederick J. 1998. *Language Form and Language Function*. Cambridge, Massachusetts/London, England: The MIT Press. Kap 1-3, 7 [170 s].

Pitz, Anneliese. 2006. The relation between information structure, syntactic structure and passive. I: B. Lyngfelt & T. (eds): *Demoting the Agent. Passive, middle and other voice phenomena*. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins publishing company. S 225-248 [24 s].

Platzack, Christer. 1998. *Svenskans inre grammatik □ det minimalistiska programmet. En introduktion till modern generativ grammatik*. Lund: Studentlitteratur. Kap 1-3, 12 [94 s].

Teleman, Ulf, Hellberg, Staffan & Andersson Erik. 1999. *Svenska Akademiens grammatik*. Stockholm: Norstedts ordbok. Kap 28, 34 [72 s].

Thráinsson, Höskuldur. 1996. On the (Non-)Universality of Functional Categories. I: W. Abraham, S. D. Epstein, H. Thráinsson & C. J-W Zwart (eds): *Minimal ideas. Syntactic studies in the minimalist framework*. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins publishing company. S 253-281 [29 s].

Textanalys, se separat kursplan.